

2. Napirend

ELŐTERJESZTÉS és előzetes hatástanulmány A szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet módosítása

Tisztelt képviselő-testület!

Tolmács Község Önkormányzatának képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Sztv.) felhatalmazása alapján 5/2009. (III.19.) számon önkormányzati rendeletet alkotott a szociális ellátások helyi szabályaira vonatkozóan.

Borsosberény Község Önkormányzata a helyi önkormányzatok szociális célú tűzifavásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásáról szóló 57/2013. (X. 4.) BM rendelet (továbbiakban BM rendelet) alapján – a képviselő-testület 93/2013. (X.14.) határozata alapján - 12 m³ tűzifa vásárlásához támogatás iránti igényt nyújtott be.

A BM rendelet 3.§ (1) bekezdése előírja, hogy a támogatásban részesített települési önkormányzatok rendeletben szabályozzák a szociális rászorultság szabályait, az igénylés részletes feltételeit, amelyet az elszámolással egyidejűleg a kincstárnak benyújtanak.

Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdése előírja, hogy feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdésének 8. pontja kimondja, hogy a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében a helyi önkormányzat feladata különösen – többek között – a szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások biztosítása.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Sztv.) 47.§ (1) bekezdése lehetőséget ad arra, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások közül természetbeni szociális ellátás formájában is nyújtható többek között az átmeneti segély. Az Sztv. 47.§ (3) bekezdése megnevezi, hogy természetbeni ellátás különösen az Erzsébet-utalvány, az élelmiszer, a tankönyv, a tüzelő segély, a közüzemi díjak, illetve a gyermekintézmények térítési díjának kifizetése, valamint a családi szükségletek kielégítését szolgáló, gazdálkodást segítő támogatás

E törvényi rendelkezések alapján a BM rendeletben előírt, a szociális célú tűzifa vásárlásához nyújtott támogatásból megvásárlásra kerülő tűzifa felhasználására, a jogosultak részére történő juttatására vonatkozó szabályok (pl. szociális rászorultság meghatározása) önkormányzati rendeletben szabályozandók. Ezen szabályok a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletben kerülhetnek rögzítésre.

A BM rendelet 3.§ (2)-(3) bekezdése értelmében:

(2) Az (1) bekezdés szerinti rendeletben

a) a szociális rászorultság szempontjait akként kell meghatározni, hogy a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény szerinti

aa) aktív korúak ellátására,

ab) időskorúak járadékára,

ac) adósságkezelési támogatáshoz kapcsolódó adósságcsökkentési támogatásra, vagy

ad) - tekintet nélkül annak természetbeni vagy pénzbeli formában történő nyújtására - lakásfenntartási támogatásra jogosult előnyt élvezzen, valamint

b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben szabályozott halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő család élvezzen előnyt és

c) háztartásonként legfeljebb 5 m³ tűzifa biztosítására kerüljön sor.

(3) A települési önkormányzat a szociális célú tűzifára való jogosultságról határozattal dönt.

A szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet hatályos szabályozása a szociális célú tűzifára vonatkozóan a következő szabályozást tartalmazza.

A helyi önkormányzatok szociális célú tűzifa vásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásról szóló 59/2012. (XI.28.) BM rendelet alapján juttatott szociális célú tűzifára jogosult az aktív korúak ellátásában, időskorúak járadékában, adósságkezelési támogatáshoz kapcsolódó adósságcsökkentési támogatásban, lakásfenntartási támogatásban részesülő, vagy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult. A jogosultak közül előnyt élvez, aki háztartásában három vagy több kiskorú gyermek neveléséről gondoskodik, valamint aki a tűzifa vásárlásról anyagi okok miatt önmaga nem tud gondoskodni, és a tűzifa hiánya veszélyeztetné a téli otthoni melegedés lehetőségét, és lakásában tűzifával történő fűtés van. A szociális célú tűzifára jogosultak közül a támogatottak köréről és a támogatás mértékéről a képviselő-testület határozattal dönt, úgy, hogy háztartásonként legfeljebb 5 m³ tűzifa biztosítására kerülhet sor.

Tekintettel arra, hogy az önkormányzati rendelet egyrészt hivatkozik a tavalyi szociális célú tűzifa vásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásra vonatkozó BM rendeletre (mely az új, idei támogatásra vonatkozó BM rendelet hatályba lépésével hatályát veszítette), másrészt az idei BM rendelet a tavalyi szabályozást kiegészíti azzal, hogy az előnyben részesítendő jogosultak közé emeli a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő családot is, javasoljuk az önkormányzati rendelet szociális célú tűzifa juttatásra vonatkozó szabály módosítását, akként, hogy a BM rendelet által előírt előnyben részesítendő jogosultak köre kiegészítésre kerül a jelenlegi helyi szabályozásban is szereplő, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő személlyel, vagyis ez a helyi jogosultsági szabály továbbra is megtartásra kerül, attól függetlenül, a BM rendelet e rászoruló körét nem nevesíti az előnyben részesítendő jogosultak között.

Várható, hogy az önkormányzat által támogatással megvásárolható tűzifa mennyisége esetleg nem lesz elegendő, hogy valamennyi fent felsorolt jogosult részére tűzifa támogatást tudjon nyújtani az önkormányzat, ezért a jogosultak közül a tűzifa támogatásban részesítetteket ki kell választani. A jogosultságról és tűzifával való ellátásról a képviselő-testület határozattal dönt.

A támogatottak körének kiválasztásához az önkormányzati rendelet-tervezet – az eddigi helyi szabályozásnak megfelelően – továbbra is rögzíti, hogy a jogosultak közül előnyt élvez, aki a háztartásában három vagy több kiskorú gyermek ellátásáról gondoskodik, valamint aki anyagi nehézségei miatt nem tud gondoskodni tűzifa beszerzéséről, veszélyeztetve ezzel a téli melegedés által biztosított életfeltételt, tehát előnyt élvez az a rászoruló, aki a téli megfagyás veszélyével életveszélyes helyzetbe kerül.

A szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet 10.§-a rendelkezik az ún. méltányossági ápolási díj bevezetéséről, illetve ezen juttatás helyi szabályairól, feltételeiről.

A Sztv. 43/B.§ (1) bekezdése azt tartalmazza, hogy „a települési önkormányzat képviselő-testülete - az önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek fennállása esetén - ápolási díjat állapíthat meg annak a hozzátartozónak, aki 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi.” A jogszabályi előírás feltételes módú megfogalmazásából következően, és a Megyei Kormányhivatal tájékoztatása alapján megállapítható, hogy az ápolási díj ezen, úgynevezett „méltányossági” formájának biztosítása az önkormányzatok számára csak lehetőség, de nem kötelezettség. Az Sztv. 41.§ - 43./A.§ által szabályozott, a törvényi feltételek fennállása esetén kötelezően biztosítandó ápolási díjjal szemben az Sztv. 43/B.§ (1) bekezdése szerinti ápolási díj tekintetében az önkormányzatok szabályozási önállóságot kaptak, vagyis szabadon dönthetnek arról, hogy az ápolási díjnak e formáját bevezetik-e, vagy eltekintenek ezen szociális ellátás biztosításától.

Az úgynevezett méltányossági ápolási díj kizárólag az önkormányzat költségvetése terhére kerül kifizetésre, (ezen ellátáshoz az állam támogatást nem nyújt) melynek összege jogosultanként havi 23.600 Ft, éves szinten – egy fő ellátásban részesülő esetén - 283.200 Ft kiadást jelent az önkormányzat számára.

Tekintettel arra, hogy ezen ellátás jelentős kiadást jelenthet az önkormányzat számára, megfontolásra javasoljuk a méltányossági ápolási díj további fenntartását, az ellátás lehetőségének biztosítását. (Megjegyezzük, hogy a településen jelenleg méltányossági ápolási díj ellátásban részesülő személy nincs, az ellátás esetleges megszüntetése jelenleg senkit nem érint hátrányosan.)

A szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet eljárási szabályokat is tartalmaz, mely előírások még a Bánk-Tolmács Körjegyzőséget nevesítik, mint az eljárásban résztvevő hatóságot (pl. kérelem benyújtásának helye, eljárás lefolytatása, ellátás kiutalása, stb.), ezért javasoljuk, hogy az önkormányzat hivatala tekintetében 2013. január 1-jétől bekövetkezett változások kerüljenek átvezetésre ezen önkormányzati rendeleten.

Ehhez hasonlóan - szintén a bekövetkezett szervezeti változások miatt - a rendeletben az „APEH” kifejezés helyére a „NAV” kifejezés kerül.

A Rendelet 22.§ (2) szakaszában az óvoda főzőkonyhájának megjelölésénél Tolmácsi út szerepel, melyet szintén javaslunk módosítani a jelenlegi címre.

Előzetes hatástanulmány:

A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 17. § (1) bekezdése értelmében a jogszabályok előkészítése során előzetes hatásvizsgálatot kell lefolytatni, az alábbi tényezőkre vonatkozóan:

A rendelet-tervezet:

- Társadalmi hatás: A rendelet-tervezetben szabályozásra kerül az állami támogatással megvásárolható szociális célú tűzifa rászoruló részére történő juttatásának szabályai, ez által a rendelet tervezet elfogadásának pozitív társadalmi hatása van, a képviselő-testület által meghatározott rászoruló téli tűzifa juttatásban részesülhetnek, hozzájárulva a téli fűtés és melegedés biztosításához, csökkentve az életveszélyes helyzet esetleges kialakulásának esélyét. A rendelet-tervezet megszünteti az úgynevezett méltányossági ápolási díj ellátást, mellyel csökken a rászoruló által igénybe vehető ellátási lehetőségek száma, azonban tekintettel arra, hogy jelenleg ilyen ellátásban részesülő személy, az ellátás megszüntetésének hátrányos hatása nincs.
- Gazdasági hatás: a rendeletben meghatározott szabályok alapján kiosztásra kerülő tűzifa kisebb részben önkormányzati forrásból (az önkormányzat szociális célú kiadásainak előirányzata terhére), nagyobb részben

állami támogatásból kerül megvásárlásra. Az önkormányzat költségvetését terheli a beszerzésre kerülő tűzifa mennyiségének függvényében $2.000 \text{ Ft/m}^3 + \text{áfa}$ kiadás, valamint a szállítás és egyéb ezzel kapcsolatban felmerülő költség. A méltányossági ápolási díj megszüntetése az önkormányzati takarékos gazdálkodást szolgálja.

- Költségvetési hatása: az önkormányzati kiadások között átmeneti segélyre tervezett és még fel nem használt 141.000 Ft előirányzatból várhatóan megközelítőleg 60-70 ezer Ft felhasználásra kerül szociális célú tűzifa juttatás céljára. A méltányossági ápolási díj megszüntetésének, valamint az önkormányzati hivatal megnevezésével kapcsolatos módosításnak költségvetési hatása nincs.
- A rendeletnek közvetlen környezeti hatása nincs.
- A rendeletnek közvetlen egészségi hatása, egészségügyi következménye: csökkenti, illetve megelőzi a téli betegségek (pl. fűtetlen hideg lakásban való tartózkodás, elfagyás veszélye) kialakulásának veszélyét, a tűzifa juttatás lehetőséget nyújt a szociálisan rászorulóknak számára a saját lakókörnyezetben történő téli fűtés és melegedés megoldására. Megszűnik a 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolása, gondozása esetén igényelhető ápolási díj ellátás.
- A tervezetnek adminisztratív terheket befolyásoló hatása: a rendelet megalkotásának az adminisztratív terheket tekintve jelentős többlet terheket eredményező hatása nincs.
- A rendelet megalkotásának szükségessége: Az önkormányzati rendelet megalkotása abban az esetben kötelező, amennyiben az önkormányzat élni kíván a szociális célú tűzifa állami támogatással történő vásárlás lehetőségével és a rászorulókhöz történő eljuttatásával. Amennyiben az önkormányzat nem kíván részt venni a szociális célú tűzifa vásárlás és rászorulóknak részére történő tűzifa juttatás támogatási rendszerében, a rendelet megalkotására nincs szükség. A méltányossági ápolási díj, mint szociális ellátás biztosítása az önkormányzat döntési szabadsága, tehát rendeletben történő szabályozásáról, illetve az ellátás biztosításáról az önkormányzat szabadon dönthet, ezen ellátás tekintetében rendelet alkotási kötelezettség nincs.
- A jogalkotás elmaradásának várható következményei: a jogalkotás elmaradásának közvetlen jogi, felügyeleti következménye nincs, felügyeleti intézkedést nem von maga után. A szabályozás elmaradása esetén az önkormányzat nem részesül a szociális célú tűzifa vásárlásához igényelhető állami támogatásban, illetve a megkapott támogatást vissza kell utalni, azt az önkormányzat nem használhatja fel. A méltányossági ápolási díj fenntartása vagy megszüntetése – tekintettel arra, hogy a kérdés az önkormányzat szabad döntési körébe tartozik – jogi következményekkel nem jár. Amennyiben a Kőrjegyzőség megjelölés nem kerül módosításra a rendeletben, az önkormányzati rendelet szerint nem lehet eljárni, az nem hajtható végre, és ellentmondásba kerül a tényleges állapotokkal, miszerint a szociális ellátásokkal kapcsolatos eljárási feladatokat a közös önkormányzati hivatal látja el. Amennyiben az önkormányzati rendelet nem felel meg a jogalkotási követelményeknek, és nem a helyi viszonyokat tükrözi, erre vonatkozóan törvényességi felügyeleti észrevétel lehetséges.
- A rendelet alkalmazásához szükséges személyi, szervezeti, tárgyi és pénzügyi feltételek: a rendelet a meglévő szervezeti, személyi, tárgyi és pénzügyi feltételekkel alkalmazható, további feltételek biztosítását nem igényli, a szükséges feltételek rendelkezésre állnak.
- A rendelet a meglévő állapotokat nem érinti.

Kérem a rendelet-tervezet elfogadását.

Tolmács, 2013. október 25.

Tisztelettel:

Hajnis Ferenc
polgármester

Tolmács Község Önkormányzata Képviselő – testületének

...../2013. (X.....)

Önkormányzati RENDELETE

a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet módosításáról

(tervezet)

Tolmács Község Önkormányzatának (továbbiakban: önkormányzat) képviselő-testülete (továbbiakban: képviselő-testület) Magyarország Alaptörvénye 32. cikk (1) bekezdés a) pontja és 32. cikk (2) bekezdése alapján, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Sztv.) 45.§ (1) bekezdésben kapott felhatalmazás alapján, Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdésének 8. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva, a szociális ellátásokról szóló 5/2009. (III.19.) önkormányzati rendelet (továbbiakban: Rendelet) módosításáról a következőket rendeli el.

1.§ A Rendelet 11/A.§-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„11/A.§ (1) A helyi önkormányzatok szociális célú tűzifavásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásáról szóló BM rendelet alapján juttatott szociális célú tűzifára jogosult az az aktív korúak ellátásában, időskorúak járadékában, adósságkezelési támogatáshoz kapcsolódó adósságcsökkentési támogatásban, lakásfenntartási támogatásban részesülő, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő család, akinek lakásában tűzifával történő fűtés van. A jogosultak közül előnyt élvez, aki a háztartásában három vagy több kiskorú gyermek neveléséről gondoskodik, valamint aki a tűzifa vásárlásról anyagi okok miatt önmaga nem tud gondoskodni, és a tűzifa hiánya veszélyeztetné a téli otthoni melegezés lehetőségét.

(2) A szociális célú tűzifa az átmeneti segélyhez rendszeresített kérelem nyomtatványon benyújtott kérelemmel igényelhető. A képviselő-testület kérelem benyújtása nélkül, polgármesteri vagy képviselői javaslatra, a helyi társadalmi és szociális viszonyok ismerete alapján is juttathat szociális célú tűzifát a jogosultak részére.

(2) A szociális célú tűzifára jogosultak közül a támogatásban részesülőkről és a támogatás mértékéről a képviselő-testület határozattal dönt, úgy, hogy háztartásonként legfeljebb 5 m³ tűzifa juttatható.”

2.§ (1) A Rendelet 3.§ (1) bekezdésében a „Bánk-Tolmács Körjegyzőségénél (továbbiakban: Körjegyzőség)” szövegrész helyébe az „önkormányzat által Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény szerint létrehozott, önkormányzati hivatali feladatokat ellátó hivatalnál (továbbiakban: Önkormányzati Hivatal)” szöveg lép.

(2) A Rendelet 3.§ (2) bekezdésében, 4.§-ban, 5.§ (1) bekezdésében, 5.§ (3) bekezdésében, 12.§ (3) bekezdésében, 13.§-ban, 21.§ (2) bekezdésében, 21.§ (4) bekezdésében a „Körjegyzőség” szövegrész helyébe az „Önkormányzati Hivatal” szöveg lép, a 8.§ (3) bekezdésében a „Körjegyzőségen” szövegrész helyébe az „Önkormányzati Hivatalban” szöveg lép.

(3) a Rendelet 8.§ (6) bekezdésében a „körjegyzőnek” szövegrész helyébe „jegyzőnek” szöveg lép.

(4) A Rendelet 3.§ (3) bekezdés d) pontjában az „APEH” szövegrész helyébe a „NAV” szöveg lép.

(5) A Rendelet 22.§ (2) bekezdésében a „Tolmácsi út” szövegrész helyébe a „Szent Lőrinc út” szöveg lép.

3.§ Hatályát veszti a Rendelet 10.§-a.

4.§ Ez a rendelet 2014. november 1-jén lép hatályba.

Tolmács, 2013. október

Hajnis Ferenc
polgármester

Torma Andrea
jegyző

Kihirdetési záradék:

A rendelet kihirdetve: 2013. október.....-án

Torma Andrea
jegyző

a/2013. (.....) önkormányzati rendelet **indokolása**
a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendelet módosításáról

Általános indokolás

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdésének 8. pontja kimondja, hogy a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében a helyi önkormányzat feladata különösen – többek között – a szociális, gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások biztosítása.

A helyi önkormányzatok szociális célú tűzifavásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásáról szóló 57/2013. (X.4.) BM rendelet rögzíti, hogy a támogatásban részesített települési önkormányzatok rendeletben szabályozzák a szociális rászorultság szabályait, az igénylés részletes feltételeit, amelyet az elszámolással egyidejűleg a kincstárnak benyújtanak.

Tolmács Község Önkormányzata – a képviselő-testület 93/2013. 8X.14.) határozata alapján 12 m³ tűzifa vásárlásához igényelt állami támogatást, melyhez vállalta az önrész és a szállítás biztosítását.

A támogatásból megvásárlásra kerülő tűzifa rászorultak részére történő biztosításának szabályai a szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletben kerülnek meghatározásra.

Részletes indokolás

1.§ -hoz

A helyi önkormányzatok szociális célú tűzifavásárláshoz kapcsolódó kiegészítő támogatásáról szóló 57/2013. (X. 4.) BM rendelet 3.§ (2)-(3) bekezdése értelmében a szociális rászorultság szempontjait akként kell meghatározni, hogy a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló törvény szerinti

- aktív korúak ellátására,
- időskorúak járadékára,
- adósságkezelési támogatáshoz kapcsolódó adósságcsökkentési támogatásra, vagy
- lakásfenntartási támogatásra jogosult - tekintet nélkül annak természetbeni vagy pénzbeli formában történő nyújtására
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben szabályozott halmozottan hátrányos helyzetű gyermeket nevelő család

élvezzen előnyt és

c) háztartásonként legfeljebb 5 m³ tűzifa biztosítására kerüljön sor.

A települési önkormányzat a szociális célú tűzifára való jogosultságról határozattal dönt.

E rendelkezést kiegészítve, az önkormányzati rendelet a jogosultak közé emeli a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő személyt is.

Az önkormányzati rendelet értelmében a jogosultak közül előnyt élvez, aki háztartásában három vagy több kiskorú gyermek ellátásáról gondoskodik, valamint aki anyagi nehézségei miatt nem tud gondoskodni tűzifa beszerzéséről, veszélyeztetve ezzel a téli melegedés által biztosított életfeltételt.

2.§-hoz

A rendelet módosítás a bekövetkezett szervezeti változásokat követi, így a korábbi Körjegyzőségi feladatokat az Önkormányzati Hivatal látja el, az „APEH” helyett a NAV” az állami adóhatósági feladatokat ellátó szerv, a tolmácsi óvoda címe pedig Szent Lőrinc út 106. Mindezek a változások átvezetésre kerülnek a rendeletben.

3.§-hoz

A rendelet tervezet megszünteti az úgynevezett méltányossági alapú ápolási díj, mint szociális ellátási forma biztosítását.

4.§-hoz

A rendelet 2013. november 1-jén lép hatályba, és miután beépül az alaprendeletbe, a módosító rendelet a törvény erejénél fogva a hatályba lépést követő napon hatályát veszti.